

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXXVIII [i. e. LXXXIX]. An Contritio sit neceßaria ad remiſionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

AUTOR. Orthodoxi in Contritione esse necessarium recte viuendi propositum consentiunt; et si in hoc, Virtuale an Actuale requiratur, dissentiant: potiores volunt actuale. Hoc missio; sat prius. 1. Quia formale Propositum requirunt ista, Amos 5. Odite malum, & diligite bonum, & constituite in porta iudicium; si forte misereatur Dominus: Isa. I. Quiuscum agere peruersè; discite bonum agere: si fuerint pescata vestra ut coccinum, quasi nix dealbabuntur. Ezech. 18. Si impius egerit paenitentiam à peccatis. &c. & custodierit omnia praecepta mea. &c. Eph. 4. Deponite vos veterem hominem. &c. Renouamini autem spiritu mentis vestrae. Et induite nouum hominem: id est, ait Concil. Trid. Sess. 14. Can. 4. Dolor sit de peccato commisso, cum Proposito non peccandi de cetero. Ita & Concil. Florentinum.

DICO AD I. Non omnis dicens, Peccavi, iustificatur: quia & Iudas dixit, Matth. 27. Itaque hic oderat peccatum; sed sine proposito emendationis. David cum proposito & non peccandi, & se emendandi:

AD II. Minorem negant Conciliū Florent. & Trident. & S. Tho. 3. q. 87. art. 1. Quia nomen metávoxa, ait Tertull. lib. 2. ad Marcionem, non ex delicti confessione; sed ex animi demutacione compositum est.

AD III. Dolor peccati, & Propositum emendationis quia mutuam conjunctionem habent necessariam; ideo nec ille solus, neque hoc solum sufficit.

Q V A E S T I O LXXXIX.

An Contritio sit necessaria ad Remissionem peccatorum?

LUTHERVS in Assert. art. 12. *Si per impossibile, confessus non esset Contritus; aut Sacerdos non serio, sed ioco absoluisset; sitamen Credit se absolutum, verè est absolutus.* Dixi, per impossibile: quia Fides sine Contritione esse non potest, cùm gratia non infundatur nisi cum magna conversione anime. Clarc art. 11. *Si Sacerdotis Absolutionem obtinueris, Crede fortiter te absolutum; & absolutus eris.* *Qui: quid sit de Contritione.* Itaque Contritionem non negat absolute; sed ad remissionem peccatorum esse necessariam negat: quod Contritionem postponat fidei, quæ sola ipsi iustificat. Sic & CALVINVS Inst. l. 3. c. 3. §. 1. nullam agnoscit Contritionem, quæ præcedat iustificationem: cùm Pœnitentiam velit esse fructum fidei iustificantis. Itaque præscripta penitus, exultatiis Contritio.

H. LUTHERANVS, vt Kemnitius p. 2. Exam. pag. 981. Melancth. Contritionem assertunt: necessariam ante Confessionem: omnesq; q; qui Pœnitentia partem priorem, Contritionem; posteriorem, Fidem esse volunt. Itaque isti, non hi, pugnant Eccl. sic.

SVADEN tq; istis. 1. Sacmenta conferunt gratiam non ponenti obicem: sed obicem non ponit, quivitam novam proponit, & nullius peccati complacens tam feruat; et si non re ipsa detestetur peccatum. 2. Psou. 10. *Vniuersa delecta operit charitas, ut sufficiens ad iustificationem, ergo nil opus contritione.*

R A T I O. Contritio saltem imperfecta, id est, Attritio est in adultis omnino de necessitate medii ad remissionem peccatorum. Ita Concil. Trid. Sess. 6 C. 14. 1. Quia Luc. 13. *Nisi penit. habueritis omnes similiter peribitis.* Act. 3 Pœnitentia, & conuertimini; ut deleantur peccata vestra &c. 2. Quæcumque sunt de necessitate medii, eadem sunt & de necessitate præcepti; Vnde Contritio præcepta esse debet in S. Scriptura ut medium ad salutem. 3. Impœnitentia est summum peccatum, & prohibita: ergo Pœnitentia est præcepta.

DICO AD I. Sic habetur odium peccati implicitum; quod in casu sufficit,

cit, sicut & Votum Sacramenti.

A D II. Vbi charitas, ibi & iustitia est, abest peccatum: sed ea prælupponit Contritionem.

Q V A E S T I O X C.

Quanta opus Contritione ad remissionem?

V THERANI, vt Kemnitius p. 2. Exam. pag. 964. Impossibilis est sufficientia & perfectio contritionis: Et eius persuasio facit vel Phariseos, vel desperabundos. Conscientia enim nunquam certa de sufficientia semper dubia manet de remissione. Item CALVINUS Inst. l.3. c. 4. §. 2. Conscientia miris modis torquentur, dum fibi debitam peccatorum contritionem imponi vident, nec asequuntur Debiti Mensuram. Et § 3. Ostendat unum, qui buiusmodi Contritionis doctrina vel non sit ad desperationem adductus: vel simulationem doloris iudicio Dei posuerit.

A V T O R. I. Luther. Calviniſtæ sua doctrina pœnitentiali fideles adiungunt ad desperationem. 1. Quia ad remissionem requirunt acrem, veram, ſeriā Contritionem: Atqui hæc debet esse extoto corde perfecta: iuxta Deut. 4. Inuenies Dominum, si ex toto corde quæſieris eum, & tota tribulatione anima. Deut. 30. Rursus: At talem, (sicut & Dilectionem) afferūt aduersarii esse impossibilem in hac vita. Ergo necessariò impossibilis est remissio peccatorum: quæ est Desperationis doctrina.

Mentitur itaque Calvinus à nobis requiri parem iræ Dei; quæ, vt infinita, est homini impossibilis. At S. Scriptura nil impossibile exigit: exigit autem, Ioel. 2. Conuertimini ad me in toto corde vestro. Et sic conuertos aliquos testatur: 4 Reg. 23.

Similis illi non fuit Rex, qui reuenteretur ad Dominū in omni corde suo. Item & conuentendos: Ierem. 24. Ego ero illis in Deum, qui reuertentur ad me in toto corde suo.

II. Dolor de peccatis debet esse summus Appretiatuè: scilic. in appetitu Rationali, quo Voluntas summè detestatur peccatum. 2. Non autem Intensiuè, scilic. in appetitu Sensitivo; in quo moralis possiblitas sufficit. Quia hoc est conuerti toto corde; licet alii magis, alii minus habeant sensum doloris: at Voluntatem habere oportet omnes. 3. Neque certum gradum doloris Scriptura requirit: Nam ea præcipit nobis cognitu, factuque humanitus possibilia; at de gradu nil docet. 4. Neque opus ut tot sint actus contritionis, quot sunt peccata; et si perutile foret. Quia Pœnitentia esse momentanea potest. Isa. 30. Cum reuersus fueris; saluus eris.

Q V A E S T I O X C I.

Contritio an sit Causa Remissionis, id que etiam tantum Voto Sacramenti?

V THERVS in Assert. art. 12. Volo contritionem: sed dico eam non operari iustificacionem aut remissionem peccatorum: Fides enim in Verbum Dei iustificat & purgat. Sic & CALVINVS Inst. l.3. c. 4. §. 3. Kemnitius. &c. Quin hic etiam pertendit, Contritionem nec cum voto Sacramenti operati remissionem ante Absolutionem.

S V A D E N T istis. 1. Charitas præcedens Contritionem causat remissionem: Luc. 7. Remittunt urei, quia dilexit scilic. antè, non iam diligit. &c. Plura Bell. l.2. c. 14.

A V T O R. I. Contritio verè est causa remissionis. Sic omnis Theologia;

V V 3 &